

Холодна Ю. Є.

к. е. н., доцент кафедри міжнародної торгівлі, митної справи та фінансових технологій

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Гриценко А.М.

студентка ОПП «Фінанси і кредит», 3 курс,

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

РОЛЬ СТРАХОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ (INSURTECH) У ПІСЛЯВОЄННОМУ ВІДНОВЛЕННІ УКРАЇНИ: ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ, ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ І ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ВИКЛИКИ

Відбудова України після війни вимагає не лише фізичного відновлення, а й формування умов для стійкого економічного зростання. У цьому контексті страхування набуває вирішального значення. Воно гарантує фінансовий захист як для держави, так і для підприємств та пересічних громадян [1,2]. Завдяки ефективній системі страхування інвестори мають гарантії безпеки своїх інвестицій, що є вкрай важливим в умовах високих ризиків. Крім того, страхування сприяє швидкому реагуванню на втрати, пом'якшуючи фінансовий тягар для постраждалих та сприяючи соціальній стабільності. Тобто, це не просто механізм компенсації збитків, а реальний інструмент підтримки національного відновлення.

Актуальність розвитку страхування в сучасних умовах посилюється трьома ключовими чинниками: цифровою трансформацією, євроінтеграцією та військовими ризиками. Війна суттєво підвищила обізнаність населення щодо ризиків, зробивши страхування не просто "формальністю", а життєвою необхідністю. З початком воєнних дій значно зросла обізнаність громадян щодо важливості страхового захисту, що трансформувало страхування з формального зобов'язання у необхідний інструмент управління ризиками. Крім того, активне впровадження цифрових технологій створює передумови для модернізації галузі, тоді як євроінтеграційні процеси висувають нові вимоги до прозорості, ефективності та відповідності міжнародним стандартам.

У епіцентрі цих перетворень — InsurTech [3], тобто впровадження передових технологій у страхування. Саме InsurTech є головним рушієм змін, адже поєднує цифрові рішення з потребами кінцевих користувачів. Приміром, штучний інтелект (ШІ) дає змогу автоматично оцінювати ризики чи виносити рішення про виплату компенсацій. Великі дані (Big Data) надають можливість глибше аналізувати поведінку клієнтів і пропонувати індивідуальні продукти. Мобільні застосунки

роблять страхування зручним та доступним практично "в один клік". Для молодого покоління, яке звикло до швидкості та простоти, це особливо важливо. InsurTech також підвищує рівень довіри до страхових фірм через прозорість процесів та мінімізацію людського фактору.

Потреба у страхуванні особливо зросла в таких секторах, як житлове будівництво, аграрний сектор і критична інфраструктура. Знищення житла, пошкодження сільськогосподарських угідь, загроза об'єктам енергетики та транспортної інфраструктури вимагають створення спеціалізованих страхових продуктів, адаптованих до умов воєнного та післявоєнного періоду. InsurTech забезпечує технічну можливість для швидкої розробки й впровадження таких продуктів, а також для ефективного залучення клієнтів через цифрові канали.

Сучасний світовий досвід має приклади успішного впровадження таких рішень. Наприклад, у Європі популярні мобільні сервіси, як-от Wefox [3], що дозволяють управляти всіма страховими продуктами через один застосунок.

Такі технології мають значний потенціал для автоматизації – вони зменшують обсяг ручної роботи, пришвидшують обробку даних та знижують ймовірність помилок. Окрім того, завдяки цифровим рішенням страхування стає доступнішим та дешевшим, адже компанії заощаджують на офісах, паперах та персоналі. І головне – технології сприяють підвищенню прозорості, що є критичним для формування довіри клієнтів. Для України, особливо в умовах відбудови після війни, InsurTech – це реальний шанс зробити страхування сучасним, зручним та ефективним [3].

Страхові компанії активно переходять на онлайн-контракти, де все відбувається без паперів – підпис, оплата, зберігання даних. Завдяки аналітиці та великим масивам даних (Big Data) компанії можуть оцінювати ризики набагато точніше: наприклад, враховувати місце проживання, стиль водіння, вік, спосіб життя – і на основі цього формувати персоналізовані пропозиції [3].

Також менші адміністративні витрати. Компаніям більше не потрібно утримувати великі офіси, зберігати тонни документів чи наймати зайвих працівників для рутинної роботи. Все це знижує загальні витрати, а отже, дозволяє робити страхові продукти доступнішими для звичайних громадян. Це особливо актуально для України, де рівень доходів населення обмежений, а потреба у фінансовому захисті – дуже висока.

Після повномасштабного вторгнення в Україну суттєво зросла потреба у страхуванні житла, аграрного сектору та інфраструктури. Тисячі домівок були зруйновані або пошкоджені, тому страхування нерухомості стало не просто бажаним, а необхідним. Так само й сільське господарство, що є критично важливим для економіки країни, стикається з величезними ризиками: від мін до кліматичних змін, тому агрострахування потребує особливої уваги. Інфраструктура – дороги, мости,

об'єкти енергетики – теж має бути захищеною, адже її відновлення дуже коштовне та складне.

Виходячи з особливостей впровадження в сучасних умовах InsurTech стає ефективним інструментом для масового залучення клієнтів до страхового ринку. Через прості й доступні мобільні додатки, цифрові платформи та автоматизовані сервіси, страхування стає ближчим до людей. Більше не потрібно йти в офіс, чекати в чергах або довго розбиратися у складних умовах – усе можна зробити онлайн, швидко й зрозуміло. Це особливо важливо для молоді, мешканців невеликих міст та тих, хто раніше ніколи не користувався страховими послугами. Завдяки InsurTech страховий ринок може вийти на новий рівень охоплення населення, що критично важливо для відновлення й стабілізації країни.

Значний потенціал відкривається і в контексті євроінтеграції. Включення України до єдиного цифрового ринку Європейського Союзу дозволить страхувальникам отримати доступ до ширших ринків, іноземних інвестицій та сучасної цифрової інфраструктури. Водночас це зумовлює необхідність адаптації до європейських регуляторних вимог, таких як Загальний регламент про захист персональних даних (GDPR) та директива Solvency II щодо фінансової стійкості страхових компаній. Вітчизняні страхові платформи повинні посилити кібербезпеку, забезпечити відповідну обробку та зберігання даних, а також підвищити прозорість фінансових операцій.

Розвиток InsurTech в Україні також вимагає оновлення законодавчої бази. Багато чинних норм застарілі та не відповідають реаліям цифрової економіки. Необхідне впровадження нормативно-правових актів, які регулюють визнання електронних полісів, механізми електронного врегулювання збитків, стандарти кібербезпеки та обміну даними. Формування такої правової основи є критичним для стимулювання інновацій і забезпечення гармонізації з європейськими стандартами.

Таким чином, страхові технології виступають не лише каталізатором модернізації галузі, а й ключовим чинником формування стійкої економіки в післявоєнний період. В умовах високої невизначеності та зростання ризиків InsurTech забезпечує адаптивність, ефективність і довіру — три засадничі елементи відновлення та розвитку страхової системи України.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про страхування» [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>
2. Українська федерація страхування. Звіт про стан страхового ринку України, 2023 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uainsur.com>
3. InsurTech Insights [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.insurtechinsights.com/>
4. General Data Protection Regulation (GDPR) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://gdpr-info.eu/>
5. Solvency II. Regulation and Policy [Електронний ресурс] // EIOPA. – Режим доступу: https://www.eiopa.europa.eu/browse/regulation-and-policy/solvency-ii_en

